

Платформа слова

Актуальні нотатки

травень, 2016

До Всесвітнього дня вишиванки

«Золото добувають із землі,
а знання — із книг»

Квітуча вишиванка

Вишиванка — це не просто предмет українського одягу або певна українська реалія. Для наших предків вона була своєрідним оберегом від злих духів, оскільки кожен елемент орнаменту — не лише прикраса, але й певний символ, коріння якого сягає глибокої давнини. Ці обереги-символи ще й досі присутні на українських вишиванках та рушниках, нерозривно пов'язані з природою. Рослини, а особливо квіти, утворювали чарівні узори переважно на жіночих вишиванках, адже квіти несуть в собі символіку чистоти і процвітання роду. Найчастіше на жіночих вишиванках зображали троянди, маки, калину.

Троянда

Велична і горда квітка троянда чи ружа, як її здавна називали українці, цвіла на вишиванках і рушниках багатьох українських областей. Особливо нашим пращурям полюбилася біла ружа — мальва, яка в орнаментах нагадує сонце. Узори з трояндами складали, дотримуючись законів рослинного орнаменту. Вони символізували безперервний рух сонця й вічне оновлення. Там, де троянди складені в систему геометричного узору, вони не просто квіти — це квіти-зорі, що уособлюють уявлення народу про Всесвіт як систему. Можна помітити, що зорі з'єднані ланцюжками. Це також свідчить про непорушний закон космосу.

Маки

Пишність, оздоблення; символ Великої Матері (Діви Марії). З давніх-давен на Україні святили мак і ним обсівали людей і худобу, бо вірили, що мак має чарівну силу, яка захищає від усякого зла. А ще вірили, що поле після битви навесні вкривається маками. Ніжна трепетна квітка несе в собі незнищенну пам'ять роду. Дівчата, в сім'ї яких був загиблий, з любов'ю і сумом вишивали узори маку на сорочках, а на голови клали віночки з семи маків, присягаючи цим зберегти й продовжити свій рід.

Калина

В українській рослинній символіці чи не найважливішу роль відіграє калина. Свою назву вона має від давньої назви Сонця — Коло. Вона є символом життя і крові, тому що кров поєднує в собі послідовність поколінь. Калина споконвіків була знаком українського роду. А ще це втілення дівочої чистоти, незайманості. Ламати калину означало виходити заміж, тому грона калини часто прикрашали весільне вбрання нареченої. А оскільки плоди калини червоні, вони символізують кров і бессмертний рід. Саме тому весільні рушники, дівочі й навіть чоловічі сорочки прикрашають гронами калини. На чоловічих сорочках мотиви дуба і калини — це поєднання сили і краси.

Ось яку багату та яскраву символіку має вишивка квітів на українських сорочках. Тому дуже важливими є правильний вибір символів для сорочок-вишиванок. Якщо людина знає, що означає листя, квіти, кетяги в узорах вишиванок, то вона також знайомиться з духовним світом своїх пращурів і зберігає традиції для майбутніх поколінь. Тож вивчайте свою культуру!

Поддубська Я.
студентка IV курсу
факультету іноземних мов

Зміст випуску:

1. Поддубська Я. Квітуча вишиванка .....с. 1.
2. Гаратій О. Інформаційне суспільство.....с. 2.
3. День Слов'янської писемності та культури.....с. 3.
4. Йоргова Н. Кирило-Мефодіївське братство.....с. 4.
5. Румунія.....с. 5.
6. Бобогло М. "Лісова пісня" — гімн краси природи та людини.....с. 6.
7. Шиляєва Т. В. Дикая роза.....с. 7.
8. Брагаджи К. Мама.....с. 7.
9. Засовенко В. Маме.....с. 7.
10. Брагаджи К. Счастье?.....с. 7.
11. Берлинский Ю. Начерчу кусочком мела.....с. 7..

До Всесвітнього дня інформаційного суспільства

Інформаційне суспільство

Інформація в сучасному світі вже стала засобом і ціллю повноцінної життєдіяльності та набуває чітких рис реальної влади, яка тісно вплетена в усі сфери функціонування суспільства та всі інші види влади. Людство таким чином невпинно просувається до нової ери свого розвитку – ери, де найвищими цінностями виступають інформація і знання.

Увійти у ХХІ століття освіченою людиною можна, тільки добре володіючи інформаційними технологіями. Адже діяльність людей все більшою мірою залежить від їх поінформованості, здатності ефективно використовувати інформацію. Для вільної орієнтації в інформаційних потоках сучасний фахівець будь-якого профілю повинен вміти отримувати, обробляти й використовувати інформацію за допомогою комп'ютерів, телекомунікацій та інших засобів зв'язку.

Про інформацію починають говорити як про стратегічний курс суспільства, як про ресурс, що визначає рівень розвитку держави.

Інформатизація забезпечить перехід суспільства від індустріального типу розвитку до інформаційного. Бурхливий розвиток комп'ютерної техніки та інформаційних технологій послужив поштовхом до розвитку суспільства, побудованому на використанні різноманітної інформації та отримав назву інформаційного суспільства.

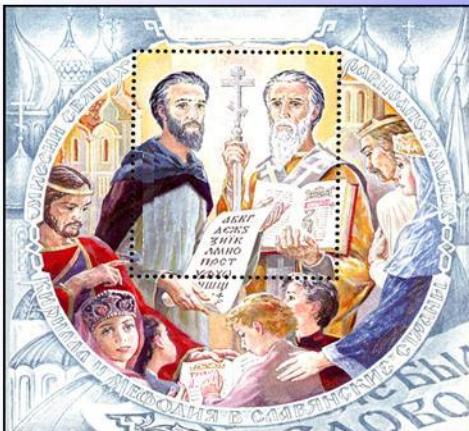
Інформаційне суспільство – це якісно новий етап розвитку людства, в якому будь-яка людина за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій може отримувати, переробляти, розповсюджувати інформацію. Основні складові інформаційного суспільства – це людина, інформаційні ресурси та інформаційно-комунікаційні технології. Основні ознаки інформаційного суспільства – це вільний доступ будь-якої людини до будь-якої інформації; високий рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і наявність розвиненої інформаційної інфраструктури суспільства. Активну роль у побудові інформаційного суспільства відіграють бібліотеки.

Всі люди повсюдно, без винятку повинні мати можливість користуватися перевагами глобального інформаційного суспільства, стійкість якого ґрунтується на стимулюючих розвиток людини демократичних цінностях, таких як вільний обмін інформацією та знаннями, взаємна терпимість і повага до особливостей інших людей.

Гаратай О.,
студентка IV курсу
факультет управління, адміністрування
та інформаційної діяльності

До Дня слов'янської писемності та культури

24 травня – День слов'янської писемності та культури. В усіх слов'янських країнах вшановують творців слов'янської писемності святих Кирила і Мефодія. День пам'яті цих святих як День слов'янської писемності і культури почали святкувати в Болгарії ще в 19 столітті, а потім ця традиція перейшла і в інші країни: Україну, Білорусію, Молдову, Росію.

Писемність – найважливіша складова частина культури будь-якого народу. Немає потреби говорити про те, яке велике значення в історії людства мав винахід писемності. Неможливо навіть уявити собі, яким чином міг піти розвиток цивілізації, якби на певному етапі свого розвитку

люди не навчилися фіксувати за допомогою певних символів потрібну їм інформацію і в такий спосіб передавати і зберігати її. Очевидно, що людське суспільство у такому вигляді, в якому воно існує сьогодні, просто не могло б з'явитися. Вивчення писемності – це фактично вивчення історії зародження власної мови.

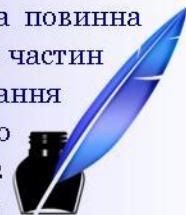
Проблема виникнення письма у східних слов'ян дуже складна й досі остаточно ще не розв'язана. Складність її розв'язання насамперед зумовлюється тим, що в розпорядженні науки немає найдавніших пам'яток слов'янської писемності. Те, що пам'яток стародавньої писемності обмаль, можна пояснити тогочасним способом писання: повсякденні записи вірогідно робилися на навощених дерев'яних дощечках або на бересті – матеріалі, який погано зберігається.

Від часів Володимирового хрещення церква стала головним поширювачем писемної культури. Поява кириличної абетки, як відомо, пов'язується з Моравською місією Константина (в чернецтві Кирила) і Мефодія, братів з грецького міста Салоніки. Працюючи у 860-х роках як місіонери у Великій Моравії, брати на основі грецького письма впорядкували першу слов'янську абетку і здійснили та записали нею перші переклади з грекської на слов'янську Євангелія та Псалтиря.

Українська мова належить до групи слов'янських мов. Усі слов'янські мови об'єднуються в такі підгрупи: східнослов'янську – мови українська, російська і білоруська; західнослов'янську – мови польська, чеська, словацька, верхньолужицька, нижньолужицька і мертві тепер полабська; південнослов'янську – мови болгарська, македонська, сербохорватська і словенська. Генетично, тобто з походження, слов'янські мови споріднені, характеризуються значною спільністю їх лексики, близькістю морфологічної і синтаксичної будови, наявністю закономірних звукових співвідношень.

Історія кожної мови вивчається в нерозривному зв'язку з історією народу, який є носієм цієї мови, її творцем. Отже, періодизація української літературної мови тісно пов'язана з історією українського народу. Українська мова становить величезну культурну цінність, яка створювалася упродовж століть багатьма поколіннями українського народу в особі кращих його представників – передових письменників, учених і культурних діячів.

Українська мова – національне надбання українського суспільства, вона повинна охоронятися та підтримуватися державою. Мовна політика як одна із складових частин державної має бути спрямована на забезпечення оптимального функціонування української мови в усіх сферах життя українського суспільства, їх подальшого розвитку та взаємодії. Українська мова, виконуючи інтеграційну функцію, є важливим чинником зміцнення державності, забезпечення культурного та економічного розвитку нашої країни.

Кирило-Мефодіївське братство

Кирило-Мефодіївське братство було засновано в Києві 1846 р. Членами братства, очолюваного істориком, ад'юнкт-професором Київського університету М. Костомаровим, були полтавський учитель В. Білозерський і службовець канцелярії генерал-губернатора М. Гулак. Пізніше до них приєдналися П. Куліш і Т. Шевченко. Це був цвіт тогочасної молодої української інтелігенції. Вони захоплювалися ідеями свободи і демократії, всеслов'янського єднання, тому й свою таємну організацію назвали на честь великих слов'янських просвітителів Кирила і Мефодія.

Принципові положення політичної програми братства були викладені у «Книзі буття українського народу» та «Статуті Кирило-Мефодіївського братства». Братчики вірили в те, що прийде час, коли «вся слов'янщина встане, і не залишиться в ній ні царя, ні пана, ні холопа». Ставилося за мету об'єднати всі слов'янські народи в одну федерацію, де кожний народ зберігав би свою свободу. Провідна роль відводилася Україні: Київ мав стати столицею федерації, де збиралася б загальний сейм.

На поглядах членів Кирило-Мефодіївського братства дещо позначалася програма Товариства об'єднаних слов'ян. Новою тут була ідея місіанізму українського народу. М. Костомаров був переконаний у тому, що за Україною, яка повстане зі своєї могили, підуть усі слов'янські народи. Однак члени братства по-різному дивилися на засоби досягнення цієї мети. Більшість схилялася до шляху реформ і «м'яких» методів. Меншість, насамперед в особі Т. Шевченка, займала радикальні позиції. Розходилися члени братства і стосовно того, що є першочерговим і головним. Для М. Костомарова це були єдність і братерство слов'ян. А Т. Шевченко палко обстоював соціальне та національне звільнення українського народу.

Проіснувало братство недовго: на початку 1847 р. за доносом студента Петрова його члени були заарештовані. Найгірша доля спіткала Т. Шевченка. Його заслали до Оренбурга без права писати й малювати.

Отже, від Кирило-Мефодіївського братства бере початок історія нового українського політичного руху. Історичне значення Кирило-Мефодіївського братства полягає в тому, що воно було першою спробою української інтелігенції вдатися до політичної боротьби. Братство вперше розробило широку політичну програму національно-визвольного руху, яка стала дорожевказом для його наступників. Принципово важливим було й те, що Кирило-Мефодіївське братство стало самостійним і самобутнім політичним формуванням, яке організаційно не підпорядковувалося, а ідеологічно не повторювало політичних настанов жодної із загальноросійських суспільних течій. Це позитивно вплинуло на національну свідомість українського народу.

Підсумок уроку

Територія слова

На базі нашого вишу створюється центр румунської культури. Але що ми знаємо про Румунію – нашого сусіда?

Румунія – це розвинена держава, розташована в південно-східній частині Європи, багатьом відома як Батьківщина стародавньої таємничої містки Трансільванського замку графа Дракули.

Румунію вважають давньою країною, яка утворилася шляхом об'єднання землеробських країв Олтегія, Марамуреш, Трансильванія, Молдавія та інших... Упродовж багатьох тисячоліть селяни та ремісники спрямовували історичний поступ цього дивовижного краю. Саме ця риса надає Румунії особливої романтико-поетичної привабливості, а архаїчна світоглядність робить самобутнім етнічне мистецтво цього народу.

Традиційна культура румун формувалася здебільшого під впливом тих факторів, які визначалися навколоїшнім середовищем – горами, плато, луками степів і долинами річок і зазнавала впливу сусідніх народів (угорців, австрійців, болгар, сербів, українців, турків). Цілком зрозуміло, що румунським народним промислам і заняттям притаманні універсальні якості домашнього господарювання. Частково сільський феномен збережено і в музеїній сфері, зокрема в понад 60 етнографічних музеях Румунії. Надзвичайно цікавою скарбницею народної спадщини є Музей під відкритим небом у центрі Бухаресту.

Замки та палаці Румунії краще за все демонструють унікальні архітектурні стилі й елементи, що відображають національні традиції та звичаї. Ці величні споруди, зведені протягом XIV–XVIII ст. і призначенні для захисту румунських земель від іноземних загарбників, надихнули відомих європейських письменників на створення чудових романів, зокрема «Замок в Карпатах» (Жуль Верн) та славнозвісний «Дракула» (Брем Стокер).

Румунська мова ближче до класичної латині, ніж до інших романських мов, граматика і лексика добре збереглися. Ті, хто говорить французькою, італійською або іспанською, навряд чи зрозуміють усну румунську мову, але в письмовій більш-менш розберуться. Румунська пишеться фонетично, тому, опанувавши декількома простими правилами, у вас не буде особливих проблем щодо вимови.

У витоків румунської літератури стояли І. Крянге, М. Емінеску. Знамениті письменники нашого часу Ежен Іонеско і Тристан Тцара, що мешкали у Франції, були родом з Румунії. Багатогранна творчість видатного драматурга країни Васіле Александрі. Великий драматичний і публіцистичний спадок залишив видатний драматург країни Йон Лука Караджale (1852-1912). У II половині ХХ ст. працювали прозаїки Марин Преда (1922-81), Август Бузура (1938), поети Нікітата Стенеску (1933-83), Ана Бландіана, Ніна Касіан.

Незважаючи на те, що більшість представників романської групи мов сповідують католіцизм, у Румунії він майже не розповсюдився: 86% румунів – православні, і лише 5% – католики, 3,5% – протестанти, 1% – грецькі католики, 0,3% – мусульмани, 0,2% – іудеї. На відміну від інших колишніх комуністичних країн, де церква протистояла режиму, Румунська православна церква служила інструментом для уряду. Сьогодні вона ієрархічна, догматична і багата.

Народні та церковні свята в Румунії складають собою єдине ціле. Іноді важко визначити, де в них народне, а де – церковне. Необхідно наголосити, що основною релігією Румунії вважається Православне християнство. Але особливістю Румунського православ'я є те, що деякі двунадесятні свята не зберігаються за датами з тими ж святами Російської православної церкви. Румунія відзначає багато з них за Григоріанським календарем. Зі святами Російської православної церкви співпадають пасхальні свята.

Практично весь рік у країні проходить низка фестивалів. Румунію, через велику кількість сезонних і календарних свят і торжеств можна було б назвати «країною свят». А якщо додати сюди й ті торжества, якими супроводжується майже кожна подія з життя населення, то фактично мало днів на рік залишається повсякденними. Але країна не живе одними святами. Швидше навпаки. Люди багато працюють. Більше того, праця є святом.

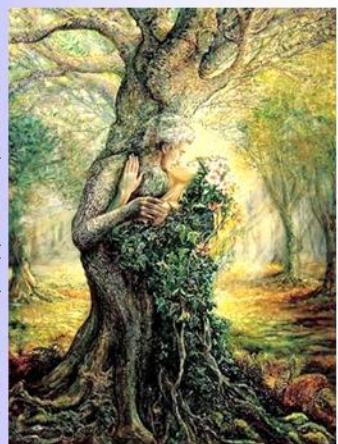
“Лісова пісня” - гімн краси природи та людини

Лесю Українку називають у народі дочкою Прометея, бо саме вона передала творчість Т. Шевченка і понесла далі естафету правди, добра та людяності. Її лірика сповнена глибокої пристрасті, ніжної задушевності, щирої любові до рідної землі, навколошньої природи, свого нескореного народу.

Доля справжнього поета нелегка і терниста. Улюблені Лесині співці мали чарівні голоси, але їхнє особисте життя – то драми. Шіллер, Байрон, Шевченко, Міцкевич, Лермонтов... Жоден режисер не поставить такої драми, якою було їхнє життя. Звідки ж вона, слабка, хвора, обділена долею жінка, черпала свої сили? Як гартувався її характер? Усі свої надії вона покладала на міць власного слова. Така вже була її доля: мусила гукати до людей у той час, коли від туги хотілося в землю увійти та замокнути навіki. Зі свого життя вона створила поезію, драму, пісню.

Найвищим мистецьким здобутком Лесі Українки є «Лісова пісня». Цей шедевр вона написала всього лише за три тижні у м. Кутаїсі, що на Кавказі. Леся тяжко сумувала за Батьківчиною, крім того, знову загострилася її хвороба. Ідея створити «Лісову пісню» була навіяна спогадами дитинства. Цей твір можна назвати винятковим, бо в ньому простежується багатство думки, поетичність образів і гармонійна єдність реальності та фантазії. У феєрії поетеса ставить і намагається дати відповідь на вічні питання: життя і смерті, кохання і ненависті, вірності і зради, пошуку правди і справедливості.

Леся Українка переконує нас у тому, що найвищою життєвою цінністю є людська душа, сповнена палкої любові. Її погляди помітно перегукуються з християнськими заповідями, за якими людина не повинна занадто перейматися тим, що стане тлінною, а більше думати про духовне. Лише справжня любов має сили долати будь-які перешкоди, лише вона одна може зробити людину по-справжньому щасливою.

Дуже цікаво, як сприймають твір представники різних вікових груп. Для юних читачів драма-феєрія – це прекрасна казка про любов і зраду, знайомство з живим лісовим і водним світом та його представниками. А людей із життєвим досвідом вона приваблює глибоким філософським змістом, штовхає до гармонії, до постійної згоди з власною душою.

Саме тому «Лісову пісню» необхідно читати упродовж усього життя, щоразу знаходячи нові аспекти осмислення, звертаючи увагу на моменти, раніше непримітні. Цей твір ніяк не можна читати поспіхом, аби уловити лише сюжетну лінію. Ні, треба вдумливо зосереджуватись на кожній фразі, на кожному слові. Проблеми, поставлені у «Лісовій пісні», і тепер хвилюють сучасників. Адже й зараз є люди, які не розуміють, що справжнє щастя залежить не від матеріального забезпечення, а від духовного світу людини, від гармонії її з оточуючим світом. Сьогодні, коли відроджується наша культура, духовність, наша мова, «Лісова пісня» потрібна читачеві. Вона безкрайня, як безкрайні природи, поезія та краса.

Платформа слова

Дикая роза

Не воспеваю роз садовых
С их яркой, броской красотой.
Но дикой розы вид живой
Волнует прелестью суповой.

Она – начало всех начал,
Исток всех форм, цветов и красок
Мир многолик и мир прекрасен.
Но что ты в мире замечал?

Недолговечна красота.
Лишь миг – и лепестки увянут.
Но любоваться не устанут
Тем мигом зрячие глаза.

В простом изяществе увидит
Тот, кто умен и тот, кто лирик.

Шиляєва Т. В.

викладач кафедри англійської
мови

Счастье?

А что для человека счастье?
Увидеть родных почаще,
Знать что с ними все хорошо,
Живы, здоровы и вроде ничего!
Все так просто, все понятно.
Но для человека, этого не достаточно.
Он живет, не замечает,
Что многие ценности теряет.
Доброту, честность, скромность
нет, такого уже не знает.
Такого нет уже в понимание.
Прекрасное - свое значение теряет.
Душа человека, ничего не означает,
по внешности нас воспринимают,-
за внешность осуждают.
А это есть наш 21-ый век,
Так что это за мир, какой ты человек?

Брагаджи К.

студентка IV курсу
факультет управління, адміністрування
та інформаційної діяльності

Начерчу кусочком Мела Судьбы линию
Длинную-длинную, прямо за грань листа
Рядом другую добавлю, тоже длинную
Чтоб проходили друг друга в форме креста.

Допишу здоровьяя, богатства немножко
Без этого в мире совсем никуда.
Капельку счастья. Удачи возможно
Чтоб путь освещала поярче звезда.

Берлинский Ю.

судент III курсу
факультету іноземних мов

До Міжнародного дня сім'ї та Дня матері

Мама

Мама-радость ты моя,
Ты далеко от меня.
Нас километры разделяют,
А в ночной тиши, сны объединяют.
Ну что сказать тебе, моя родная?
Со мной все хорошо, я не плачу
нет, я не печалюсь дорогая!
Да мне бы вот, попить с тобою чая,
Обнять тебя покрепче, не спеша,
За долгим разговором, до утра.
Крепко я за руку возьму, поцелую, обниму.
Не утомляясь еще раз, повторю,-
Мама, очень сильно я тебя люблю,
И за всё тебя благодарю!

Маме

Прости меня, моя родная!
За то, что быстро выросла.
За то, что я, сама не зная,
Забыла истины слова!
За то, что часто не звонила,
Что сон твой я не берегла!
За все обиды и упреки,
И за ненужные дела!
Прости меня за все, родная!
Была наивна и глупа...
И, будучи такой, не замечала
Как ты меня от бед всех берегла!
Как молча плакала в подушку,
Когда на сердце было тяжело.
И как наутро, в тесной комнатушке,
Мне отдавала все свое тепло.
За все прости меня, родная!
Тебе «Спасибо!» говорю!
И я хочу, чтоб ты узнала
О том, как сильно я тебя люблю!!!

Засовенко В.

студентка IV курсу
факультету української філології та
соціальних наук